

Kauppalehti

— PERUSTETTU VUONNA 1898 —

Vastaava päätoimittaja Arno Aho / Toimituspäällikkö Jari Saario

Pääkirjoitus 9.9.2014

Finnair pahassa puristuksessa

Kansallinen lentoyhtiö Finnair yrittää rimpulla eroon vaarallisesta kymmenien miljoonien eurojen tappiokierrosta. Sen toisen neljänneksen tulos sukelsi lähes 20 miljoonaa euroa miinukselle ja koko vuodesta odotetaan tappiollista.

Finnair on käynyt vaikeita palkanalennus-neuvotteluita henkilöstöryhmiensä kanssa. Jo vuonna 2012 käynnistetty säästöohjelma tähtää 60 miljoonan euron vuotuisiin säästöihin lähinnä henkilöstökuluissa.

Yhtiö haki lentoemäntä- ja stuerttiyhdistykseltä suostumusta 18 miljoonan euron säästöihin. Yhdistyksen vastatarjous oli 12 miljoonaa euroa (AL 8.9.), eikä sopua syntynyt. Nyt Finnair aikoo ulkoistaa Hongkongin ja Singaporen lennoillaan lentoemäntien ja stuerttien tehtäviä norjalaiselle OSM Aviation -yhtiölle. Näin yhtiö arvioi saavansa halumansa säästöt aikaan.

Finnairin aiemmasta vuonna 2002 solmimasta lentoemäntien ulkoistussopimuksesta syntyi kova kohu, koska sopimukseen sisältyi joitakin länsimaiselle työelämälle vieraita piirteitä.

Lentäjiltä yhtiö on hakenut 17 miljoonan euron vuotuisia säästöjä. Kahden vuoden neuvottelumaraton johti lopulta tulokseen. Sovittu säästösumma toteutetaan asteittain useamman vuoden aikana. Finnair joutuu todennäköisesti jatkamaan lisäsäästöjen metsästystä, koska markkinoilta se ei saa apua.

Uudeksi uhkapilveksi Finnairin taivaalle on jälleen nousemassa Ukrainan sota. Mikäli Venäjä vastaa mahdollisiin uusiin EU-pakotteisiin Siperian ylilentokiellolla, kuten pääministeri Dmitri Medvedev uhkaa, voisi se olla jopa kohtalokasta Finnairille. Finnairin strategia on Aasia-kortin varassa eikä heikossa tulokunnossa oleva yhtiö kestäisi pitkään ylilentokieltoa. Venäjä on kuitenkin vihjannut, ettei ylilentokielto koske ehkä kaikkia maita.

Finnair ei ole ainoa lentoyhtiö, joka tuskailee nousevien kustannusten ja laskevien tuottojen kanssa ja hakee ulkoistuksis-

PEKKA AHO

VAIKEA PAIKKA. Finnairin tulos on pahassa alamässä, vaikka neuvotteluissa lentäjien kanssa päästiinkin sopimukseen. Jos Venäjä toteuttaa Siperian ylilentokiellon, voi Finnairin taival muuttua todella tuskaiseksi.

ta apua. Pohjoismaainen lentoyhtiö SAS haluaa EU:lta jopa yhteisiä pelisääntöjä ulkoistuksiin (SK 8.9.). Yhtiö unohtaa, että ilmailu on globaalia liiketoimintaa, eikä EU voi sulkeutua omaan ympyräänsä. Euroopan vahvin lentoyhtiö Lufthansa on kertonut toimivansa jatkossakin oman henkilökunnan kanssa, vaikka sekin hakee säästöjä.

Samanaikaisesti taustalla jatkunevat tunnustelut Finnairin mahdollisesta liittoutumisesta joko kokonaan tai ainakin tietyillä reiteillä. Kun monet muutkin lentoyhtiöt kamppailevat kannattavuusongelmien kanssa, ei liittoutuminen ole yksinkertaista. Hallituksen sisälläkin on vähintään erilaisia painotuksia Finnairin yksityistämisestä.

”Nykyisellä kustannusrakenteella Finnair ei voi jatkaa. Yhtiön on pakko löytää lisää säästöjä ja henkilöstökulut ovat avainasemassa.”

Pakotteiden uusi erä

Euroopan unionin ja Venäjän vastapakotteissa alkaa uusi erä tänään. Pakotekierroksen toivottiin jo pysähtyvän, koska Ukrainassa oli sentään jonkinlainen tulitauko, vaikka kaikkien taistelujen loppumisesta ei ollutkaan kyse. EU pistänee tänään painetta etenkin Venäjän öljysektoriin, mutta Länsi-Euroopalle tärkeä kaasun säästö pakotteilta. Venäjä uhkasi jo etukäteen vastapakotteilla ja niitä nähtäneen seuraavaksi. Pahin vaihtoehto olisi kuitenkin se, että taistelut Ukrainassa voisivat leimahtaa uudelleen.

Kolumni

Päivi Isotalus

paivi.isotalus@kauppalehti.fi

Kirjoittaja on Kauppalehden pääkirjoitustoimittaja.

”Vanha kettu osaa väistellä happamat pihlajamarjat jo ennalta.”

Vuodot testaavat maaperää

Marraskuussa aloittavan Euroopan komission kokoonpano selviää viimeistään huomenna. Tuleva puheenjohtaja **Jean-Claude Juncker** on pyörityt yli 50 erilaista versiota salkkujaosta.

EurActiv-nettilehti julkaisi yhden niistä viime viikolla. Siinä Suomen **Jyrki Katainen** (kok) oli merkitty talouskomissaariksi. Ranskan **Pierre Milošević** oli pantu kantamaan kilpailukomissaarin salkkua. Saksalle kaavailtiin kaupakomissaarin tehtäviä ja britille energia- ja ilmastosalikkua. Ei hullumpi jaako näin suomalaisittain.

Listalta puuttuivat sisämarkkinoista ja laajentumisesta vastaavat komissaarit. Molemmat ovat aika keskeisiä tehtäviä EU:ssa. Joko Juncker suunnittelee merkittäviä painopisteen muutoksia EU-politiikkaan, tai lista ei ole lopullinen.

Erlaisilla listoilla ja vuodoilla Juncker to-

dennäköisesti testaa vain maaperää. Vanha kettu osaa väistellä happamat pihlajamarjat jo ennalta.

YKSI Junckerin suunnitelmista on, että EU:hun tulisi kahden kastin komissaareja. Tavallisten komissaarien lisäksi nimitettäisiin kuusi varapuheenjohtajaa, jotka johtaisivat laajempia kokonaisuuksia ja sovittelevat rivikomissaarien näkemyksiä yhteen. Jyrki Kataisen nimi on ollut esillä kasvusta ja työllisyydestä vastaavaksi varapuheenjohtajaksi. Varapuheenjohtajan todellinen valta on kuitenkin kyseenalainen. Riittäisikö salkkutoiman ja henkilökunnattoman päällepäsmärin auktoriteetti kääntämään isosta jäsenmaasta tulevan talouskomissaarin päin?

Suunnitelma haikailivat Lissabonin sopimuksesta neuvoteltaessa. Jo silloin oli nähtä-

vissä, että 28 komissaaria on liikaa.

Rotaatiosuunnitelma kaatui kuitenkin Irlannin kansanäänestykseen. Kun irlantilaisille luvattiin pysyvä komissaarin salkku, kansalaiset ymmärsivät äänestää oikein.

TÄMÄN viikon nimityksissä kannattaa seurata, minkälaisia tehtäviä Juncker antaa naiskomissaareille.

Euroopan parlamentti uhkasi hylätä tulevan komission, jos siinä ei ole vähintään yhdeksän naista.

Juncker maanitteli jäsenmaita nimeämään naisia lupaamalla näille raskaita salkkua ja sai kuin saikin kokoon yhdeksän naisehdokasta. Viime tingassa muun muassa Tanska ja Belgia nimesivät naisehdokkaan. Lisäksi Romania ja Puola vaihtoivat ehdokastaan.

Nyt on Junckerin vuoro näyttää, onko hän sanojensa mittainen.